

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 185.

Ljubljani, v ponedeljek 17. avgusta 1891.

Letnik XIX.

Shod „Katoliško-političnega društva“ na Bledu.

Kakor vsak dosedanji shod „Katoliško-političnega društva“, tako je bil tudi shod na Bledu, ki se je vršil večeraj, dne 16. avgusta, sijajen in prav obilno obiskan.

Popoldne proti 5. uri napolnila se je prostorna dvorana pri Petranu. Društveni predsednik prečast. gosp. kanonik Klun otvori zborovanje ter predstavi zborovalcem vladnega zastopnika g. barona Rechbacha in potem nadaljuje prilično tako-le:

„Lepa je naše dežele gorenjska stran in gorenjske strani najlepši kras je prijazen Bled, kjer imam danes čast pozdravljati na shodu „Katoliško-političnega društva“ v tolikem številu zbrane navzoče. Toda ne samo kraj, tudi prebivalci tega kraja so prijazni, čvrsti, značajni možje. To so pokazali pri mnogih prilikah, to so vzlasti do sedaj pokazali pri vseh volitvah, bodisi v državni ali deželni zbor. — Tako ste, vrli volilci gorenjskih občin radovljiskega okraja, pri zadnjih volitvah v deželni zbor izvolili za svojega poslanca nepozabnega našega deželnega glavarja, svojega gorenjskega rojaka, žal, da prerano umrlega dr. Poklukarja. — Sedaj treba, da mu zopet izberete naslednika kot poslanca v deželni zbor, ki bo ondi zastopal Vaše koristi. — Zeleti je, da tudi ob tej priliki zvesti ostanete svoji nekdanji vrlini in značajnosti, da tudi sedaj izvolite soglasno, kakor dosedaj večinoma vselej, svojega poslanca v deželni zbor. Nadejati se je, da tudi sedaj ostanete zvesti svojim katoliškim, konservativnim načelom in da pošljete v deželni zbor značajnega, konservativnega in zaslužnega poslanca kot svojega zastopnika.“

Vodja, državni in deželni poslanec gosp. F. Povše govoril je izvrstno in obširno o gospodarskih razmerah v naši državi in o delovanju konservativne stranke v tem oziru. Govor objavimo v ce-

loti, danes objavimo le nekaj mislij. Avstrija je večinoma poljedelska država in zato treba v prvi vrsti ozirati se na poljedelca, kmeta. Znano pa je, da dandanes zelo propada kmetijski stan. Tako so se v zadnjih tridesetih letih zemljiški dolgovi pomnožili za 400 milijonov goldinarjev. — Vsakdo spozna: ako gre tako dalje, obnemore kmetijski stan in z njim je zrušen najtrdnější steber avstrijske države. Zato je skrb konservativni stranki, da zljajša bremena kmetu in da se najdejo pripomočki in pota, po katerih bo dražje razpečaval svoje blago. Tako na primer se je zemljiščni davek odmeril v onih letih, ko je imelo žito še zelo visoko ceno in ko so bili delavci še mnogo ceneji. Sedaj je ravno narobe, a davek je še vedno isti. To je velika krivica. Bogatini, ki igrajo z milijoni in delajo dobička po tisoče na dan na borzi, ne plačujejo nobenega davka, kmet pa mora že davek plačati, ako le najmanjši košček zemljišča prikupi. — Vrediti se mora domovna postava, ki sedaj občinam napravlja silne troške, katere morajo plačevati po raznih bolnišnicah za ljudi, katerih še morda v občini ne poznajo.

Hudo zadeva kmeta prepisnina, ki jo mora plačevati, kadar prevzame posestvo, vzlasti ker mora plačevati pristojbino od cele svote. Ako n. pr. kmet prevzame posestvo cenjeno na 10.000 gld., a je na njem 8000 gld. dolga, on mora plačati pristojbino od 10.000 gld., dasi je prav za prav prejel le 2000 goldinarjev. — Vrediti treba odpisovanje davkov za škode, ki leto za letom hujše zadevajo kmeta; škode po toči, požaru in živinski bolezni. Zeleti bi bilo postaviti, da bi se moral vsakdo zavarovati proti tem nesrečam, in s tem bi bilo zavarovanje mnogo ceneje. — Znižanje cene za živinsko sol je za kmetijstvo velike važnosti, tudi v tem oziru se konservativni poslanci trudijo, da bi vlada kaj storila. — Potrebni smo postaviti proti ponarejevanju živil, vzlasti moke, žita, masla itd. — Postava o omejitvi

pijančevanja potrebna bi bila vzlasti za naše kraje. — Poskrbeti bi bilo potreba, da se po postavnem potu pospešuje izvoz blaga, kar bi kmetu gotovo mnogo koristilo, ker bi je dražje prodajal. Na vse to dela konservativna stranka, h kateri se štejejo tudi slovenski poslanci. — Po vsi pravici torej tudi slovenski oratar sme popolnem zaupati konservativnim svojim zaupnim možem, ki so mu bili in mu bodo vsikdar zvesti prijatelji.

Posestnik g. V. Jan iz Gorjan se pritožuje, da gorenjskemu kmetu vzlasti veliko škodo napravlja pomanjkanje pašnikov in pa lovska postava. V tem oziru treba za ta okraj kaj storiti, to je zanje v gospodarskem oziru najpotrebnejše.

G. dr. Šušteršič pojasnjuje, da so liberalci krivi postave gledé pašnikov, ker hočejo za vse dežele vrediti vse le po enem kopitu, a se ne ozirajo na razmere v posameznih okrajih. V nekaterih krajih želé namreč kmetovalci skupne pašnike, drugod si želé pašnike razdeliti. To se ravna po razmerah krajev.

O drugi točki: „Razgovor o volitvi v deželni zbor“ je govoril točno in temeljito preč. gosp. A. Azman, župnik iz Gorjan. — V svojem govoru, katerega pozneje objavimo v celoti, povdarjal je g. govornik, da se pri volitvah gre za načela. Treba je skrbeti poslancem za častno blagostanje in gospodarski napredek. In za to povsod zlasti skrbé verni, konservativni poslanci. Toda samo to kristijanjanu ne zadostuje, ker vedeti treba, da ves sedanji napredek, vsi stroji in vse iznajdbe ne bodo pregnale revščine in nesreč s površja naše zemlje. Človek potrebuje tudi žive vere, ki ga podpira in ohranjuje tudi takrat, kadar je trda za krub. — Ni torej verjeti takim, ki srečo obetajo brez vere, ali pa na podlagi take vere, kakor so si jo sami vravnali. Poslanec naš mora toraj biti veren, konservativen mož. — Naš poslanec mora

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

„Ne briga me!“ dé Peter in se obrne. — Po kratkem premolku zopet začne:

„Ker boljšega nisem dobil, šel sem za postreščka, a sreča mi ni bila mila; niti krajcarja nisem zaslužil in vendar vas je bilo mnogo potnikov — trideset sem jih naštel.“

„Tako nekako, da!“

„Vse sem videl, a vendar mej njimi kapitana Mackay-a nisem zapazil; ali ste ga v Queenstown-u pustili?“

„Kapitana Mackay-a? Jaz ga ne poznam.“

„Majhen, rujavkast mož štiridesetih let, irski rodoljub; — morebiti se je z izmišljenim imenom vpisal?“

„Jaz ga ne poznam.“

„O, saj bi me ne čudilo, ko bi bil to storil. On je zvit lisjak. Ali veste, da bi se zaslužilo 25 funtov šterlingov, ko bi se moglo redarju povedati: kapitan je tu ali tam —! Razpisani so na njegovo glavo. — Lep denar!“

„Tedaj izdajalec ima tudi še Irska!“ zaničljivo odgovori Peter.

„Ircer? Ne!“ odgovori mož presenečen na tem odgovoru Amerikanca; „nasprotno, niti jednega ni med nami, ki bi se ne dal rajši v kosce razsekati, nego izdati kraj, kjer se kapitan skriva; a Angleži imajo uzrok, da ga zasledujejo.“

„Ali res? In zakaj?“

„Zakaj? Ali ne veste, da je najstrastnejši ud sinov noči? Vlada je zvedela, da pride sem pripravljat prihod novemu vodniku ‚sinov noči.‘“

„Kateremu vodniku?“

„Kralju noči!“

„Sinovi noči — kralj noči! Kaj pa je vse to?“

„Za vraga! Vsakdo vé, le vi ne, da je v vsakem trenutku pričakovati velike vstaje!“

„Kdo so vstaši?“

„Irci! Za vraga, tedaj nič ne veste?“

„Saj sem komaj pred jedno uro došel.“

„In kapitana res ni bilo mej vami?“

„Saj vam povem, da ga ne poznám!“

„Tedaj oprostite moje nadlegovanje!“ dé delavec brez dela ter odide.

Le malo minut pozneje pristopi k Petru deklica in ga nagovori: „Dobri gospod, kupite tū kak časopis!“

„Kako se imenuje tvoj časopis?“

„Irish People“, Milost!“

„Daj sém!“

Deklica mu podá list.

„Ali moreš to-le zmenjati?“

„Bom šla iskati drobiža.“

„Kako ti je ime?“

„Anica Blarny“, odgovori dekletce.

„Anica?“ zamisli se mladenič, „kakor moja sestra! Ali si katoličanka?“

„Da, vsi smo katoličani; trije bratje, štiri sestre —“

„Ali je tvoj oče tū?“

„V slavi božji,“ vzdihne dekletce, „gladovanje ga je vzelo!“

„In tvoja mati?“

„Stanuje v kleti v Court-Laue-u.“

„Ali niste od tū?“

„Ne, mi smo iz Macroom-a; lord nas je izgnal.“

„Kateri lord?“

„Lord Pilferer iz Killarny-a.“

„Kaj počnete sedaj?“

„Mati in dve sestri delate v delalnici, jeden brat krtači črevlje, drugi pa je v tkalnici; ostali so premajhni, da bi si kaj zaslužili, jaz skrbim zanje.“

„Koliko si stara?“

„Deset let bom imela o sveti Brigiti.“

„Povej, Anica, kaj bi storila s tem-le denarjem, ko bi ti ga dal?“

„Molila bi za Vas in kupila nam podzemljic!“ radostno, žarečimi očmi odgovori dekletce.

„Dobro! Le obdrži ga; moli za-me in za Irsko!“ dé mladenič.

biti nadalje zanesljiv, značajan mož, ki nas v odločilnem trenutku ne bo zapustil, ampak vselej neustrašeno branil naše koristi — gmotne in duševne. — Naš poslanec mora biti mož nesebičen! In takega moža imamo v svoji sredi. Ta mož je naš domačin, naš rojak, posebno velik dobrotnik bohinske doline, ta mož je župnik in duh. svetovalec g. Janez Mesar iz Boh. Bistrice. Njegove zasluge so znane ne le po Gorenjskem, ampak po celi deželi. In če tega zaslužnega moža, ki vseh 36 let svojega duhovskega delovanja tako nesebično dela za svoj rod, če tega moža za poslanca priporočam, potem mislim, da ga ni na Gorenjskem moža in zavednega volilca, ki bi si upal reči: Tega ne maramo! — Ali zato ga ne maramo, ker nosi duhovsko suknjo! — Morda mi imenujete lahko kandidata, ki bi bil bolj učen, kakor je on, boljši govornik kakor on, mlajši in čvrstejši kakor on, ali bolj zanesljivega, bolj značajnega, zaslužnega in častljivejšega nima naš okraj, kakor je g. Mesar! — Torej predlagam: G. Mesar naj bo naš kandidat pri volitvi v deželni zbor. — Temu predlogu zbor soglasno in z glasnimi „Živio“-klici pritrdi.

K sklepu povdarja gosp. predsednik, naj volilci skrbé, da se ugodno izvrše prvotne volitve, pri katerih naj si izvolijo same značajne možé, ki bodo vsi soglasno dné 10. septembra volili g. Mesarja kot poslanca v deželni zbor. S tem se je završil ob 7. uri shod „Katoliško-političnega društva“, ki gotovo ostane vsem udeležencem v dobrem spominu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. avgusta.

Notranje dežele.

Protisemitje v Pragi. V petek je prišlo več protisemitov v Prago ogledat češko razstavo, mej njimi poslanca Schneider in Schlesinger. Čehi so jih jako prijazno vsprejeli. Priredili so jim na čast banket. Pri banketu je bil načelnik razstavnega odbora in več čeških poslancev. Pozdravil je protisemite mestni odbornik Březnovsky, ki je hudo bičal židovsko časopisje in naglašal, da so pokazali protisemitje, da je mej Nemci še dosti poštenjakov. Vsi govori so bili navdušeno vprejeti, vzlásti govor poslanca Schneiderja. Napivalo se je zjedinjenju vseh kristijanski narodov avstrijskih. Pri tem shodu se je jasno pokazalo, da bi se Nemci in Slovani v Avstriji že sporazumeli, da židje vedno ne hujskajo po svojih glasilih.

Volitve za češki kulturni svet. Če sodimo po prvotnih volitvah, je pričakovati, da pride letos v deželni kulturni svet znani kmetijski vodja Štastný. Ta mož ima sedaj glavno besedo v „Selski Jednoti“ in je velik nasprotnik Mladočehov, ki premalo storé za kmetijstvo. Njegova volitev bi bila torej jako označljiva za sedanje politične razmere na Češkem. Pokazala bi, da je upliv Mladočehov na kmetih že popolnoma propal in da pri prihodnjih volitvah za deželni in državni zbor v več okrajih zmaga kmetijska stranka. Tej stranki je le za interese kmeta, za zgodovinske pravice in pa za obéne narodne koristi se pa dosti ne briga.

Obrnivši se proti hôtelu, zagleda onega delavca, ki je ravno vstopil v krêmo. „Gotovo je kak ova-duh!“ misli si Peter, razgrne časnik in čita: „Krvava polemika! Mej tem, ko našo nesrečno domovino opustošuje strašna nadloga, ko vročica in gladovanje pokosite na tisoče ljudij, katere neusmiljeni lordje preganjajo iz bornih bivališč, — klanja se kraljevi državnik irski divji polemiki Cromwell-ovi in misli le na to, kako bi nesrečno ljudstvo pritiral k obupu. Sumneče redarstvo britansko izmislije si sleherni dan, da je našlo nove zarotbe v nesrečnem ljudstvu, katerega jedina krivda je, da ne pusti izvažati žita, koje je v pôtu svojega obraza si pridelalo, da ga je uro pred žetvijo odgnal bogati lord od kruha. In zato se je zgodilo, da so nedavno vojaki streljali na gladno ljudstvo, ki se je zbralo pod „črno zastavo“, da bi branilo izvažati žito, ker je glada umiralo. Tako postopanje neti vstaje. A javno glasilo naše milostljive vlade prineslo nam je novo iznenadenje, ker razpisuje 200 funtov šterlingov onemu, ki bi izdal vodjo „sinov noči“, James Stephen-a, in ravno toliko za kapitana Makay-a.“

„Osebi ti bivata v Ameriki,“ čital je Peter dalje, „in sta zavarovani. Kaj pa naj mislimo o vladi, ki se toliko poniža, da poseza po takih sredstvih?“

H koncu časnika bil je imenik oseb, ki so bile zaradi motenja mirú v različnih grofijah potaknjene v ječe.

(Dalje sledi.)

Vnanje države.

Rusija. Ruska vlada je že izdelala načrt o obligatnem zavarovanju delavcev. Zavarovati se bodo morali delavci po tovarnah in železnicah, po ladijedelnicah, ladijah, ter po rudnikih. Tudi vodje tovarn se bodo morali zavarovati, če nimajo čez štiri rublje plače na dan. Ruska vlada je torej v delavskem vprašanju nastopila ravno tisto pot, kakor druge zapadne države, če tudi so zatrjevali ruski listi, da so razmere v Rusiji bistveno drugačne, kakor v zapadnih državah.

Ruskega velikega kneza Alekseja so v Vichy-ju proti njegovi volji jako slovesno vsprejeli. Nagovorila sta ga na kolodvoru mestni župan in pa ruski podkonzul. O poslednjem moramo omeniti, da ni Rus, temveč Francoz. Podkonzul se je v svojem govoru izrazil, da je Francija Rusija in Rusija Francija. Ta fraza pač ne bode prav ugajala višjim ruskim krogom.

Solidarnost balkanskih narodov. V začetku septembra priredé v Gjurjevem rumunski velikošolci razne slavnosti. K tem slavnostim povabili so tudi srbske in grške dijake, da se pokaže solidarnost balkanskih narodov. Bolgarov niso vabili, prav kakor bi bolgarski narod ne bili na Balkanu. Zaradi tega se ne čudimo, če v Bolgariji sodijo, da so vse take slavnosti nekako naperjene proti Bolgarom. Bati sevéda se Bolgarom ni treba, kajti od dijaških veselíc do kake politične zveze je še daleč.

Baron Hirsch hoče bajé v Mali Aziji za več let vzeti obširna zemljišča ob železnicah v najem, da na njih naseli ruske žide. Najemščine bajé hoče Hirsch plačevati 8 do 10 milijonov frankov na leto. Pogajanja s turško vlado se že vršé. Turki bodo najbrž vsprejeli Hirschevo ponudbo, ker s tem državna blagajnica dobi novih dohodkov. V Argentini je pa Hirsch naročil nakupiti zanj za 10 milijonov pez zemlje, da na njih naseli židov. Mi želimo, da se vsi načrti židovskemu bogatinu posrečijo, bode vsaj kristijanska Evropa od njegovega premoženja imela to dobroto, da se bode iznebila velikega števila židov. Res, da to še ne bode primerno odškodovanje za zgubo pri turških srečkah, ali nekaj bode vendar le izdalo.

Mejnarodni shod socijalistov v Bruselji. Motili bi se, ko bi odrekli mejnarodnemu shodu socijalistov, ki se je včeraj sešel v Bruselji, vsak političen pomen. Na tem shodu so zastopani socijalisti skoro iz vseh evropskih držav, pa tudi iz Amerike. Na nobenem kongresu socijalistov še ni bilo toliko dežel zastopanih, kakor baš na letošnjem. Sklepi tega shoda ne bodo rešili delavskega vprašanja, ali razburiti pa utegnejo delavske kroge.

Delavsko vprašanje na Angleškem. Na Angleškem se sedaj razni politiki bavijo z delavskim vprašanjem. Parnell je začel agitovati zase mej delavci, pa ne s posebnim vspehom. John Gorst proučuje na počitnicah socijalno vprašanje. Chamberlain je na počitnicah predelal svoj načrt o zavarovanju delavcev tako, da na vsake tri funte, katere plača zavarovanec sam, plača država 8 funtov, da se tako nabere potrebni zaklad. Liberalce Hunter, bivši profesor rimskega prava, je pa za to, da bi delavci in država v jednaki meri vplačevali za zavarovanje delavcev. Irski tajnik, bodoči vodja konservativne angleške stranke, se je pa izrekel pri neki priložnosti, da se konservativna stranka mora opirati na delavce in zanje skrbeti. Vidi se, da praktični Angleži kaj dobro spoznajo važnost delavskega vprašanja.

Volitve v Norvegiji. Letošnje volitve v norveški državni zbor so posebno znamenite. Sedaj gre za to, da vlada dobi zadostno večino in bode mogla doseči svojega ministra za vnanje zadeve, ali pa vsaj večji upliv na vnanje stvari. Sedaj vnanje stvari vodijo jedino Švedi, Norvežani morajo le donášati k troškom. Da so posebne važnosti letošnje volitve, dokazuje že to, da se je ministrom zdelo potrebno, govoriti po volilnih shodih. Če vlada dobi trdno večino, pričakovati je potem huđe borbe s Švedijo, ki ne bode rada odstopila od dosedanjih svojih predpravíc.

Izvirni dopisi.

Iz moravske župnije, 10. avgusta. Izredno živahno gibanje je bilo pri nas v soboto in včeraj. Prišli so med nas prevzvišeni naš vladika. Za sklep birmovanja po kamniški in moravski dekaniji so si izvolili, da obiščejo Moravce in gredó na božjo pot k sv. Valentinu na Limbarsko goro. Moravčani, ponosni na tako visokega gosta, so ozaljšali na vso moč svoje hiše in soboto zvečer jih razsvetlji. Pevski zbor sestojé iz domačih fantov pa je pod vodstvom gosp. učitelja Tomana zapel prevzvišenemu v čast nekaj slovenskih pesem. Izvrstno petje je prevzvišenega jako veselilo.

Nedelje jutro je bilo prelepo. Ni čuda, da je ljudstvo iz vseh krajev v tako ogromnem številu hitelo za višjem pastirjem na goro. Zbralo se je na gori tudi deset duhovnikov.

Po slovesnem vstopu in pontifikalnem blagoslovu so nam premilostni govorili jako pomenljiv in času primeren govor. Glavne misli so bile: Sv. Va-

lentin živa vera naj vzbuja tudi v nas vedno živo vero. Sv. Valentin je bil največji v tem, da je slednjič celó svoje življenje dal za pravo vero. Tudi mi iščimo svojo največjo srečo v življenju po veri. To naj se kaže pri otrocih, da bodo pokorni svojim starišem, pri stariših, da bodo krščansko izrejali svoje otroke, pri mladenčih in dekletih, da bodo spoštovali svoje stariše, ubogali gospodarje ter radi hodili tudi k popoldanski božji službi. Pri vseh vernikih naj se sv. vera razodeva tudi v tem, da bodo spoštovali svoje duhovnike, držali se njih in svojega škofa, ki je v zvezi z rimskim papežem. Sploh bodi sv. cerkev naša voditeljica v vseh vprašanjih zasebnega in javnega življenja. Ne poslušajte jih, ki govoré, da je na pr. sedanja šola dobra! Če tudi je resnično, da imamo po naših krajih še gg. učitelje, ki delujejo složno z gg. duhovniki in veselí nas to in hvaležni smo jim zato — vendar duh šolskih postav ni tak, kakor je potreben za pravo krščansko vzgojo. Ne marajte za tiste, ki vas z besedo in pismom — v prvi vrsti s slabimi časniki — skušajo zbegati in izruvatí iz vaših src spoštovanje in ljubezen do vaših duhovnikov, do škofa, do papeža! Na strani svojega prav mislečega dušnega pastirja stojte ob volitvah in sploh, kadar vas kdo hoče z zapeljivo besedo spraviti v nasprotje s služabniki sv. cerkve. Vaši dušni pastirji bodo ostali vaši najzvestejši prijatelji tudi v križih in nadlogah, tugi in bédí, tolažili vas bodo in podpirali po svojih močéh. Imejte jih torej kot poslance božje, poslance sv. cerkve, ustanovljene po samem Sinu Božjem!

Po sv. maši, pri kateri je pel s posebno preciznostjo mešani pevski zbor moravski, ogledali so prevzvišeni zalo cerkev in njeno opravo.

Pri obedu se izrazijo, kako so bili ginjeni početkom svoje pridige, ko so videli, da jih je prišla poslušat tolika množica vernikov. Želeč si, da bi današnja pot ne bila prva in hkratu zadnja na Limbarsko goro, izjavijo se premilostni, da štejejo današnji dan med najlepše svojega življenja. V imenu navzočih duhovnikov in sploh te okolice zagotovi preč. gospod dekan premil. kneza in škofa, da hoče duhovščina ž njimi zvesto vstrajati v dušnem boju za resnico in pravico.

Razvedrivši se potem na prekrasnem razgledu, z Limbarske gore, podali smo se v nižavo navdani z najplemenitejšimi čutili.

Iz tržiških toplic, 8. avgusta. (Béda v Italiji pa društvo „Lega nazionale“; raznoterosti.) Tukajšnji irredentovski listi molčijo o velikanski bédí, ki mori ter tlači Italijo že leta in leta, ter obdelujejo v svoji vrtoglavosti visoko politiko. Ali francoski listi, zlasti „la Republique Française“, je začela, čeravno sicer zagovornica po francoski krvi in politiki dosežene neodvisnosti Italije, odkrivati svetu nevarne rane na laškem državnem telesu. Laška „Riforma“ nasproti „Republique Française“ pripoznava potrebo izseljevanja radi preobljudenosti Italije, ob enem pa mora spoznavati tudi glavni vzrok: revščino in glad, katera silita ubogo ljudstvo, da se izseljuje v inozemstvo. Poleg tega zla tlači od tujcev osvobojeno Italijo znana bolezen „milanska roža“ ali laško „pellagra“ imenovana, katera se prikazuje radi pomanjkanja redilne hrane najprej na telesni koži, ki postaja rumena kot turšica. In ta se po gorenji Italiji strašansko razširja, tako da je za to boleznijo, ki dovaja prizadete polagoma h gluposti in blaznosti, 1879. leta zbolelo blizu 79.000 oseb, leta 1890 pa jih je bilo že strahovito število 180.000! Namesto da bi ti čudni laški domoljubi tostran meje nabirali denar za od pomoč in odpravljenje „pellagre“, ki uničuje ubogo laško ljudstvo, začeli so po vsem Primorju, Gorici, Trstu in Istri nabirati denar in sestavljati podružnice novo potrjenega društva „Lega nazionale“, ki naj bi nadomestovalo razpuščeno „Pro patria“ (d'Italia!). Takšni so ti čudni človekoljubi, kakor da je res v nevarnosti laški jezik v Avstriji! To so slepci, ki vodijo slepce!

Te dni je prinesel laški rimski časnik „Fanfulla“ (t. j. „čenča“) žalostni dogodek iz Benetek, kjer je umoril devetnajstletni dijak sloveče obitelji najpred 17letno hčer tudi sloveče beneške obitelji, potem pa samega sebe z revolverjem. Ta brezverski časnik, ki se navadno norčuje iz vsega, kar je božjega, je začel, premišljeva je ta žalostni dogodek, nenkrat drugače pisati. „Fanfulla“ pravi, da to dvojno hudodelstvo se mladeniču ni kar hipoma v glavi porodilo v strasti, marveč da je bilo dobro premišljeno in gojeno ter izvršeno s hladnokrvnim ciničnim pogumom!

„Torej,“ zakliče „Fanfulla“, „ta tužni mladenič je mogel učiti se, truditi se za skušnjo, misliti neprenehoma na svoj smoter, slaven pa težaven za slehernega mladeniča, na drugi strani pa je mislil na osodepoln, trden svoj sklep. In na tej njegovi žalostni in počasni hoji proti smrti ni bilo nobene pobožne duše, ki bi mu govorila besedo o prijateljih, obitelji, Bogu itd.“ In v teh hipih iščejo Boga, kakor se godi ravno „Fanfulla“. Pa ta rimski časnik ni pomislil, da odgovornost pada na vse one, kateri so vse učinili, da so spodili Boga iz družtev, iz učilnic, iz družin. Ta odgovornost zadeva vse one, ki ometajo z zaničevanjem, posmehom vero in božje namestnike, če tudi ne tajé naravnost Boga!

Te pritožbe imajo pač poseben namen in zgovornost zavoljo glasu, iz katerega so one došle, in to iz dnevnika, ki ima navado norčevati se iz vere, duhovnikov itd. In vendar so hipi, v katerih si dela sama resnica gaz in žalostna svetloba razsvetljuje strahoviti prepad, kateremu se bližamo in s katerim v primeri so sedanji zli dogodki morda komaj le blebda podoba.

Ali nič ne pomaga žalovati nad nesrečnimi dogodki, ki stiskajo sedanji laški narod, ako ne spoznajo vzrokov ter jih ne odpravijo. In ako tudi se kdo ne kaže brezbožnega in brezverskega, je pa učitelj spridenosti, zagazi v iste odgovornosti ter enako pomaga ustvarjati tista britka zla, ki so dan-današnji skoraj navadna postala. „Fanfulla“ sklepa: „Kaj biva neki v možganih 19letnega mladeniča v naši dobi? Ponavljam v možganih, kajti kar se ondi dogaja, dokazuje, da v srcu ni več ničesa in da je čut zbegnil iz njegove narave.“ Odgovor ni težaven: „V možganih mnogih nesrečnih mladeničev naše dobe ni ničesa več, kakor le boginja pamet, povzdignjena do neba od troženatega (trigamo!). Franceta Crispija, ki ima še vedno v Italiji svoje absolutno in izjemno gospodstvo. In sad tega gledamo mi!“ — Morda zadeva to kaj tudi našo novodobno šolo. Dozdeva se, da šolske postave brodirjo po enaki vodi v naši Avstriji!

„L'Indipendente“ se v svoji številki z dné 3. avgusta t. l. strašansko jezi zaradi pohrivenja gimnazij v Dalmaciji, ki so bile prej italijanske ter kaže na slab (?) vseh pri zrelostnem izpitu gimnazije v Spletu, kjer je n. pr. od 34 maturandov propalo 12, in tako pravi, da je enako tudi v drugih pohrivenih dalmatinskih gimnazijah! No, gotovo so tega propadanja pri izpitu krivi le slabo pripravljene dijaki, ne pa hrvaški učni jezik, ki je po pravici izpodrinil dolgoletno podpirano laščino. Boji se, da se utegne tudi zadrška gimnazija pohrvatiti, kjer ima dosihmal italijanščina še svoje največje pribelžališče. Pripoveduje, da utegne po nekem dopisu z Dunaja na mesto ranjcega Maupas-a postati zaderski nadškof monsignor Rajačić, ki biva v Zadru in je arhidijakon zaderske nadškofije ter je bil nekđaj domači kapelan nadškofa Andreja Golmajerja v Gorici, zadnji čas tudi desna roka nadškofa Maupas-a. On je zeló delaven in priljubljen, gotovo tudi enako pošten Hrvat. Ako se pa Dalmacija, ki šteje komaj 20.000 Italijanov in 400.000 Hrvatov, ki so dolgo ječali pod pritiskom italijanskih šol in uradov, zdaj povrača k narodnemu jeziku, je to le naravna in umevna pravična stvar ter s to preosnovo utrjuje ob enem moč Avstrije ob Adriji. Slovan je zadovoljen s tem, da vživa svoje naravne pravice, kakor ostali narodi; ne dela pa nobene krivice drugim, ker dobro umeva, kako žuli težki tujcev jarem! Ko bi bili le drugi nam nasproti enako pravični, kakor so prepoblevni Slovani povsod! Zopet ga lomi zóna, češ, da omenjeni (68letni) prelat je hrvaški narodnjak, ki bi še zadnji sled italijanščine potrebil iz Zadra! — —

„Il Piccolo“ pa se čudi nemškemu in slovenskemu vabilu, ki je došlo iz Prage v Trst z ozirom na češko razstavo, češ, da se vsled tega, ker ni nanzanjeno tudi v italijanščini, smejo vdeležiti razstave le slovenski okoličani in nemška naselbina v Trstu. (Slovencev v Trstu ni!) Mari so Tržačani 1882. l. vabili Slovence v slovenskem jeziku k razstavi in in mora li ves svet znati italijanski jezik, dočim nestrpní italianissimi nikdar ne razglašajo svojih zadev drugače kakor v vzveličalni laščini?! Potemtakem zares se morejo slovenski topličarji tukaj v Tržiču po pravici pritožiti nad vodstvom tržiških kopaljšč, ker v topliški čakalnici stoji razglas, kako se naj vedejo topličarji, le v nemškem in laškem jeziku, akoravno je dober del letošnjih topličarjev Slovencev in Hrvatov, ti pa ne najdejo toliko milosti pri laškem opravilstvu toplič, da bi se jim povedalo v slo-

vensščini, kaj od njih zahtevajo. „Medice, cura te ipsum“.

Dné 4. t. m. sem napravil izlet v bližnjo Furlanijo, v Cervinjan. Nimam prostora, niti časa, da bi vam ta zanimivi izlet opisal; vendar nekaj, kar sem opazil v laških krčmah, je prav dobro dejalo v srcu; videl sem namreč v krčmah obešen tiskan opomin, da naj nihče ne preklinja, ter tudi poleg uzrok, zakaj naj kristijan nikar ne preklinja ni Boga, ni Jezusa, ni Marije ali sv. zakramentov itd. Jednak tiskan opomin visi nekda po mnogih krčmah naše Furlanije.

Tudi cerkve imajo po Furlaniji večidel lepe in snažne; zlasti je ona v Romans-u (rimski vasi) — vnebovzetju Marije Device posvečena cerkev — posebno lepa. Ima pa tudi velezaslužnega župnika mons. Petkoviča, šestinsedemdesetletnega Goričana, ki z vso gorečnostjo skrbi za lepoto božje hiše. Furlansko ljudstvo je še precéj verno in moralno, dočim je tostran Soče pri Italijanih vera in morála na zlem glasu.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. avgusta.

(Gospod deželni predsednik baron Winkler) je povodom cesarjevega rojstvenega dné podaril 100 gl. za ljubljanske reveže, po 25 gl. tukajšnji Elizabetini otroški bolnišnici, otroški varovalnici, deški in dekliški sirotišnici.

(Osebné vesti.) Gosp. Leopold Budau, svetovalc pri okrožnem sodišču in mestni odbornik v Gorici, je imenovan za svetovalca pri deželnem sodišču v Trstu. G. Budau je pri goriških Slovencih jako priljubljen mož. — G. Fr. Vittori je prišel iz Kanala za višjega davčnega preglednika v Gorico, na njegovo mesto za davkarja g. Fr. Kofol iz Bolea, na tega mesto pa g. Dejak iz Istre.

(Bled) po vsi pravici imenujemo kras kranjske dežele. Domačin in tujec rada zahajata v ta divni kraj, kjer človek slastno uživa čisti gorski zrak, za trenotje pozabi vsakdanje skrbi ter se zvedri v čolnici na lahni valovih mičnega jezera ali v hladnem zatišju senčnatoga obrežja. Teh mislij so gotovo vsi, ki so se večeraj zjutraj z vlakom odpeljali v prijazen Bled; bila je lepa družba ljubljanskih meščanov. Okoli 10. ure je na otoku v cerkvi Matere Božje daroval sv. mašo prečast. gosp. kanonik Klun; med sv. mašo, katere se je udeležila vsa ljubljanska družba, so s spremljevanjem na orgljah krasno péle vrlo izvežbane pevke: gospa soproga g. dr. Gregoriča, njena sestra gspđ. Lenarčičeva in gspđ. Foersterjeva. V imenu vseh udeležencev izrekamo tem potom p. n. damam in gosp. pevovodji iskreno zahvalo. Po božji službi in skupnem obedu pri „Petranu“, kjer je bilo več navdušenih napitnic, vozila se je vesela družba v dveh velikih čolnih ob krasnem vremenu po jezeru, prepevaje domače pesmi. Na večer pa se pooblači nebo in vlije se dež med bliskom in gromom, a družba je že bila pod streho v Lescah, od koder se je dobre volje vrnila v Ljubljano z lepim spominom na veseli dan.

(Iz Radovljice) se nam piše: V petek 14. avgusta končali smo na četirirazrednici v Radovljici šolsko leto. Obiskovalo je v teku leta 178 učencev in sicer 101 deček in 77 deklic. Poučevali so gg. Šolski vodja J. Thuma, katehet J. Kačar, H. Podkrajšek, Pianecki in gpč. M. Razinger. Radovljiško učitelstvo se je 13. avgusta pri skupni valeti poslovilo od mnogozaslužnega, 31 let v radovljiškem mestu delujočega šolskega vodje č. g. Josipa Thume, ki je šel iz zdravstrenih ozirv v zasluženi pokoj. Ves čas svojega učiteljevanja deloval je blagodejno in plodonosno v našem mestecu; to najbolj spričuje lepo število njegovih učencev, kateri so šli mej svet skrbet za dušni in telesni blagor slovenskega ljudstva. Velik del radovljiškega prebivalstva je hodil v njegovo šolo. Hvaležno se spominjajoč svojega učitelja, kličemo mu pri odhodu v pokoj: Bog ga živi še mnoga leta in mu daj vrednega naslednika! — Služba za njegovega naslednika je razpisana do 28. t. m.

(„Sloga“, slovensko politično društvo v Gorici) vrlo deluje za razvoj slovenskega šolstva na Goriškem. Po raznih ovirah so dné 22. novembra 1882 odprli prvi slovenski otroški vrt, dné 1. oktobra 1885 pa prvi razred slovenske dekliške ljudske šole. Več let torej že vzdržujejo Slovenci ta dva zavoda z velikim trudom in požrtvovalnostjo. Vsled vstrajnosti so goriški narodnjaki enorazrednico razširili v

trirazrednico, katero je letos obiskavalo 123 učenk. V prvem razredu je poučevala gspđ. Ana Dovgan, v drugem gspđ. Pavla Leban, v tretjem voditeljica Marija Jug. Želimo, da bi se šola tudi v prihodnje s pomočjo požrtvovalnih narodnjakov lepo razvijala na korist slovenski mladini in domovini. Gospod državni in deželni poslanec Franc Povše v Ljubljani je temu društvu podaril 50 gl., č. gosp. dr. Gregorič 200 gl.

(Deželna razstava v Gorici.) Glavno poslopje za razstavo bode v kratkem dogotovljeno, pred poslopjem pripravljajo vodomet. Doslej se je oglasilo nad 600 razstavljalcev; živinorejci bodo razstavili do 300 glav goveje živine. Živina bo razstavljena dva dni, jeden dan iz Furlanije, drugi dan iz slovenskih hribov. Razstava bo razsvetljena z električno lučjo.

(Koroška) šteje po zadnjem ljudskem štetju 361.008 prebivalcev, in sicer 176.473 moških ter 184.535 ženskih; 12.278 več kakor leta 1880. Hiš je 49.663. — Prebivalstvo razdeli se na posamezne okraje tako-le. Mesto Celovec 19.756; po občevalnem jeziku je 18.187 Nemcev, 723 Slovencev, 26 Čehov, 5 Poljakov, 1 Hrvat, 27 Lahov. — Okraj celovški ima: 37.977 Nemcev, 26.387 Slovencev, 24 Čehov, 8 Poljakov, 11 Lahov, skupaj 65.116. — Šmohor: 13.397 Nemcev, 4654 Slovencev, skupaj 18.220. — Spital: 45.694 Nemcev, 26 Slovencev, 1 Čeh, 22 Lahov, skupaj 46.126. — Sentvid: 52.369 Nemcev, 606 Slovencev, 7 Čehov, 2 Hrvata, 1 Lah, skupaj 53.480. — Beljak: 37.779 Nemcev, 23.166 Slovencev, 91 Čehov, 1 Poljak, 19 Lahov, skupaj 62.676. — Velikovec: 43.634 Slovencev, 9535 Nemcev, 6 Čehov, 15 Lahov, skupaj 53.560. — Volšperk: 39.709 Nemcev, 1834 Slovencev, 3 Čehi, 1 Lah, 3 Poljaki; skupaj 42.074. — Skupaj je: Nemcev 254.597, Slovencev 101.030, Čehov 158, Poljakov 17, Hrvatje 3, Lahov 96. — Vojakov je 3714. —rn—

(Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske.) Od 2. do 8. t. m. je bilo rojenih 20, umrlo jih je 20, in sicer 1 za tifuzom, 4 za jetiko, 15 za raznimi boleznimi, med temi 7 tujcev, 8 v zavodih. Zbolelo je 6 oseb.

(Shod zaveze kranjskih gasilnih društev) se bode vršil v Ljubljani v nedeljo dné 23. avgusta t. l. v mestni dvorani ob 10. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Pregled pooblastil. 2. Nagovor predsednika gasilnih društev zveze kranjske dežele. 3. Poročilo o delovanju zveznega odbora. 4. Poročilo blagajnikovo. 5. Izvolitev kraja za prihodnji deželni shod zveze gasilnih društev. 6. Posebni nasveti. Dné 23. avgusta t. l. pred zborovanjem bode ob 8. uri dopoldné velika vaja ljubljanskega gasilnega društva, h kateri so gospodje odposlanci prijazno vabljeni.

(V Celji) bode se uradna konferenca učiteljska vršila dné 15. oktobra, a ne, kakor smo te dni nanzanili, dné 14. avgusta. Ko je namreč naš dopisnik nam dotično sporočilo bil odposlal, je pošta iz Celja razpošljala že preklic prvotno določenega dneva. Tudi zadnja leta so učitelji navadno zborovali dné 14. avgusta. Vsled tega so celó po uradnem potu bili napeljevani, da so nekateri gospodje hočeš-nočeš prelamljali cerkveno zapoved gledé posta. Razven razgovora o glogovjem belinu bodo predmet obravnavam pri skupščini tudi vprašanje, kako da učitelj naj goji domoljubje pri mladeži. O podobnem vprašanju se je razpravljalo pred nekaterimi leti in tistokrat je opomba nekega „nemškega“ učitelja povzročila opravičeno razburjenost po časnikih.

(Katoliško šolsko društvo) na Dunaju šteje 17410 udov, in sicer 18 častnih članov, 13.552 pravih članov, in 3840 dobrotnikov. Društvo vodi spretni predsednik g. dr. K. Schwarz. Društvo šteje 98 podružnic, in sicer na Nižjem-Avstrijskem 75, Zgornjem-Avstrijskem 4, Češkem 4, Tirolskem 1, Moravskem 4, Predarliskem 5, Štajerskem 1 in Šlezkem 4. — L. 1890. bilo je 74.819 gl. 69 kr. dohodkov in 63.306 gl. 49 1/2 kr. troškov. Na Dunaju (Währing) zidalo je društvo katoliško učiteljsko pripravnico, ki se otvori prihodnjo jesen. Razven tega vzdržuje društvo 4 ljudske šole, ki so vseskozi osnovane na katoliški podlagi, in podpira mnogo drugih, zlasti samostanskih šol. — Katol. šolsko društvo ima tudi svoj list „Die christliche Familie, ki izhaja dvakrat na mesec s prilogo „Das gute Kind“. Izdalo je poleg tega že več šolskih knjig in drugih podučnih pa zabavnih spisov. —z—

(Pisana mati.) Mačeha Ivana Štibelj iz Ihana je prav neusmiljeno pretepavala otroka Franceta in

Marijo. Dne 8. aprila je zaradi neke malenkosti tepla dečka, vsled česar se je sestra jokala. To razkači mačebo, da zagrabi deklico in jo vrže s tako silo ob tla, da otroku zlomi nogo. V sredo je deželno sodišče obsodilo neusmiljeno žensko na šest mesecev težke ječe.

(Varajte otroke!) V ljutomerski županiji so v teku jednega meseca ponesrečili štirje otroci. Eden se je poparil z vrelim mlekom, drugi si je zažgal obleko z žveplenkami, dva sta pa utonila v mlakah.

(C. in kr. intendancija 3. voja) naznanja, da se bodo vršile obravnave zaradi zagotovljenja kruha in ovsu za leto 1892. v preskrbovalnih magacinih v Gradcu dne 7. septembra, v Mariboru dne 12. septembra, v Ljubljani dne 14. septembra, v Celovcu dne 2. septembra, v Trstu dne 17. septembra in v Gorici dne 19. septembra t. l. Vsprejemale se bodo le pismene ponudbe, ki se morajo narediti po določenem formularju ter zapečateni poslati omenjene obravnave dni vsaj do 10. ure dopoldne dotičnim c. in kr. vojaškim preskrbovalnim magacinom. Natančnejši pogoji se lahko vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne ogledajo pri dotičnih c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinih. Zvezki pogojev se dobé proti plačilu 4 kr. za tiskano polo pri imenovanih magacinih na željo tudi po pošti. Razglas in ponudbeni formular ogledata se lahko tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Raznoterosti.

— **Mohamedanci v Rusiji.** „Cerkovni Vestnik“ se pritožuje, da ruska vlada ničesa ne stori proti mohamedanski propagandi v Rusiji. dočim s tako odločnostjo preganja razne sekte. Naševa, kako v nekaterih krajih mohamedanci razširjajo svojo vero, ker Rusiji škodujejo tudi v političnem oziru. Bogati mohamedanski Tatarji pa tudi na razne načine zatirajo kristijane. Večkrat se pripeti, da mohamedanci oropajo kristijanske cerkve ali pa ovirajo kristijanske cerkvene slovesnosti. List omenja več slučajev.

— **Belgijski državni dolg.** Belgija ima sedaj 2400 milijonov državnega dolga. Za obresti je treba vsako leto 100 milijonov, torej tretjino vseh državnih dohodkov. Glavni upniki države so občine, dobrodelne naprave in cerkvene blaginje, ki po postavi svoje premoženje morajo nalagati v državnih papirjih. Od 1830. leta se je amortizovalo le 179 milijonov, torej le osem odstotkov belgijskega državnega dolga.

— **Takse glavnega vrednika.** Izdajatelj in glavni vrednik „Sidney-Herolda“ je jako praktičen mož, ki tudi dobro vé, da je čas denar. Vrednika večkrat nadlegujejo razni ljudje in mu z razgovarjanjem kratijo čas. Zaradi tega je na vrata svoja dal napisati tarife za razgovor. Kdor hoče jedno uro govoriti z njim, plača 20 frankov, za pol ure se plača 10 frankov, za četrto ure 3 franke. Kdor hoče le pogledati vrednika, plača jeden frank.

— **Sreča. Angleški poslanec Alkison** je v garderobi zbornice poslancev pretekli ponedeljek pozabil suknjo, v kateri je bilo bankovcev za 13.000. V sredo popoldne se je spomnil in se hitro odpehljal v zbornico ter našel ne le suknjo, temveč tudi bankovce.

Telegrami.

Radovljica, 17. avgusta. Danes začetek prvotnih volitev. V Lancovem in Predtrgu oba volilna moza za g. Mesarja.

Trst, 16. avgusta. Manjše vložnike pri tvrdki Morpurgo so že izplačali. Dobili so nakaznice na kreditno banko.

Dunaj, 17. avgusta. Obravnave o trgovski pogodbi s Švico so se pretrgale dne 15. t. m. zaradi določenega roka, z Italijo pa na nedoločen čas. Zastopniki so se ločili v nadeji, da bodo obravnave imele ugoden vspeh.

Budimpešta, 17. avgusta. V gorenji in spodnji zbornici je bil prečitan kraljev reskript, s katerim je državni zbor odložen od 3. oktobra.

Sarajevo, 16. avgusta. Vlada je razveljavila pogodbo s tvrdko Morpurgo et Parente gledé na kupčijo bosanskih gozdov.

Pariz, 16. avgusta. Srbski kralj se je sinoči pripeljal s svojim očetom ter bil v imenu Carnotovem pozdravljen od polkovnika Chamoina.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepí želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpranje. — Cena steklenici 10 kr. (300—161)

Tujei.

13. avgusta.

Pri **Maliču:** Vittez Rehn, c. in kr. generalni konsul; Hesky, tovarnar; Michitsch; Ivan in Klara Keil; Barton, zasebnik; Giedion, Ulman, Elsner, Illek s sinom, Schwarz, Löwy, Tromler, Fischer, Meier, Cholewka, trgovci, z Dunaja. — Tempo, trgovec, iz Tržiča. — Stalzer, trgovec, iz Kočevja. — Freund, trgovec, iz Berlina. Kassegger iz Pulja — Schink iz Zagorja. — Arko s soprogo iz Ribnice. — Schuh, živinozdravnik, iz Liptice. — dr. Kladva, pristav, iz Ilir. Bistrice. — Wieder, potovalec, iz Grada. — Grünner, uradnik, iz Brna. — Peter in Kamilo Montanelli, Kenich, Calligari, Schöffenhauer in Frudon, iz Trsta.

Pri **Stoni:** Baron Falke pl. Lilienstein, podkonsul; Goldhamer, Zakowitzch, trgovci; Rautman, knjigotrpez, s soprogo; Masser, Humer, Perschak, potovalec, z Dunaja. — Saggala, trgovec z lesom, z Rakeka. — Boneel s hčerjo iz Železnikov. — Prevender, trgovec, in dr. Bauer, profesor, iz Zagreba. — Oberwalder s soprogo iz Dun. Novega Mesta. — Piccoli, notar; Ipvovitz z rodbino, iz Trsta. — Pauser Adolf in Ana iz Novega Mesta. — pl. Eckhardt, nadporočnik, s soprogo, iz Pulja. — Vojvoda Württemberg, fcm., iz Gradca. — Ruzička iz Gorice. — Hodovernik, notar, s Kranjske Gore. — Eisler iz Vel. Kaniže. — Mattersdorfer, trgovec, iz Reke. — Grasek, trgovec, iz Kamnika.

Pri **avstrijskem caru:** Ruzička, potovalec; Holik, arhitekt, z rodbino; Maronduzzi, in Daldebio, z Dunaja.

Pri **bavarskem dvoru:** Erker, poslovodja, z rodbino, iz Inomosta.

Pri **Južnem kolodvoru:** Trautsch, polkovnik v pok.; Schwenda, potovalec, z Dunaja. — Löschnig, in Flucher, zasebnik, iz Maribora. — Gmiewosz, uradnik, s Tirolskega. — Walter, zasebnik, iz Grada. — Fatur, trgovec z lesom, z Reke. — Jeglič, davkar, z Notranjskega.

Umrli so:

14. avgusta. Ana Anzič, posestnikova hči, 3 leta, Poljska cesta 62, laryngitis erupusa.

V bolnišnici:

10. avgusta. Franc Lukan, mizar, 36 let, jetika.
11. avgusta. Marija Hrovat, gostija, 49 let, jetika.
12. avgusta. Primož Hubad, gostič, 63 let, marasmus. — Frane Maček, kamnosek, 58 let, jetika.
13. avgusta. Ivan Molik, četljar, 28 let, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil.
Opazovanja	znakomera v um	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	738.2	16.2	brezv.	megla	0.00
15. 2. u. pop.	736.3	26.4	sl. vzh.	jasno	
9. u. zveč.	735.6	19.0	"	"	
7. u. zjut.	73.44	16.8	sl. vzh.	jasno	23.50
16. 2. u. pop.	73.29	28.4	sl. jzpad	"	
9. u. zveč.	73.51	14.0	"	dež	

srednja temperatura obeh dni 20.5°, in 19.7°, oziroma za 1.2° in 0.6° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 14. avgusta.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	7 46	Špeh povejen, kgr.	64
Rež,	5 52	Surovo maslo,	72
Ječmen,	3 41	Jajce, jedno	2
Oves,	3 9	Mleko, liter	8
Ajda,	5 4	Goveje meso, kgr.	60
Proso,	5 52	Telečje	54
Koruzna,	5 50	Svinjsko	62
Krompir,	2 50	Koštrunovo	40
Leča,	10	Pišanec	35
Grah,	9	Golob	16
Pišol,	9	Seno, 100 kgr.	1 60
Maslo, kgr.	80	Slama,	2 14
Mast,	68	Drva trda, 4 mtr.	6 40
Špeh svež,	60	" mehka,	4 20

Zahvala.

Globoko ganjeni vsled obilnih dokazov sočutja v dolgejši bolezni, kakor tudi žalostnim povodom izgube prelube hčerke, oziroma sestre, gosposčičine

Ane Alojzije Budnar

izražamo s tem najtoplejšo zahvalo vsem, kateri so skazali našej predragi rankeji kakor-koli svojo prijaznost. Presrečno se zahvaljujemo tudi za obilo udeležitev spreveda na mirovdvor in za mnoge jej darovane prelepe vence.

(1) **Žalujoči ostali.**

Potovalni zvezki (Reisehefte), kateri se poljubno zložé iz posamičnih voznih listkov za vsako evropsko in izvanevropsko železnico ali parobrodno črto, 45 dni veljavni, pravni za ravno sedaj pričešno potovalno dobo, dobé se po jako znižani ceni v **Jos. Paulinovi** mejnarodni potovalni pisarni v Ljubljani. **Cena n. pr. Ljubljana-Dunaj in nazaj gl. 12** — in višje. Pojasnila in programi vedno zastoj na razpologo. (10—5)

Ravnokar je izšla v novi kaj lični izdaji molitvena knjižica z naslovom:

Stežica v nebesa.

Bukvice pridišim otrokom mesto podobice.

Izdala in založila J. in Z.

Četrtri natis.

Radi primerne vsebine za otroke ves kaj prikladna knjižica velja pol trdo vezana samo 10 kr. komad. Dobiva se v **Katoliški Bukvarni v Ljubljani.**

Dunajska borza.

Dne 17. avgusta.

Papirna renta 5%, 16% davka	91 gld. 75 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	91 " 55 "
Zlata renta 4%, davka prosta	111 " 50 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 20 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1021 " — "
Kred tne akcije, 169 gld.	283 " 50 "
London, 10 funtov strl.	118 " 15 "
Napoleondor (20 fr.)	9 " 40 "
Cesarski cekini	5 " 63 "
Nemških mark 100	58 " 12 1/2 "

Dne 14. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	104 gld. 10 kr.
Ogerska papirna renta 5%	101 " 60 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	135 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	148 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	180 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " — "
Zastavna pisma " " " 4 1/2%	100 " 20 "
Kreditne srečke, 100 gld.	188 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " 75 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rudenega križa srečke, 10 gld.	17 " 80 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	49 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2720 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	94 " 25 "
Papirni rubelj	1 " 22 1/2 "
Laških lir 100	45 " 95 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile šte. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

- 4% gallške propinacijske zadolžnice.
  - 4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercionalne banke.
  - 4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.
- Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Kreditne promese

à 4 1/2 gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobitnik goldinarjev 150.000 avstr. velj.

Žrebanje je že dne 1. septembra!